

תקנה בהזמנה

סקירת התקנה התקציבית שתאפשר
לארגונים המעודדים גיוס בנות
לפעול במסגרת החמ"ד

בהוצאת חותם - יהדות על סדר היום (ע"ר)

ת.ד. 11 ניצן מיקוד: 7928700

טל': 0733904102

דוא"ל: office@chotam.org.il

אתר: www.chotam.org.il

© כל הזכויות שמורות

תוכן עניינים

4	א. הקדמה
4	ב. עמדת הרבנות ומועצת החמ"ד בנושא גיוס בנות לצבא
5	ג. ארגון אלומה: פרופיל ודרכי פעולה
7	ד. המטרה: הכרה וכניסה למערכת החמ"ד
8	ה. פרסום מבחני התמיכה, ההתנגדות ובג"צ
9	ו. תשובת משרד החינוך לבג"צ
11	ז. סיכום

א. הקדמה

חוק שירות ביטחון (נוסח משולב) התשמ"ו-1986 נחקק בכנסת הראשונה (1949). בסעיף 40 לחוק נקבע כי המצהירה על מניעים דתיים המונעים אותה מלשרת בצבא, והיא שומרת כשרות ושבת, פטורה מחובת שירות ביטחון. חוק שירות לאומי תשי"ג-1953, נחקק על מנת להסדיר את חובת השירות כחלופה לשירות הצבאי, לנשים הפטורות ממנו מטעמי מצפון או דת'. חוק זה עבר למורת רוחן של המפלגות החרדיות, שכתוצאה מכך פרשו מהממשלה וסירבו להיות חלק מממשלות ישראל הבאות (השתנה לאחר עליית מפלגת "חירות" לשלטון). כתוצאה מתהליכים שונים; בנות שאינן דתיות מתגייסות לצבא על פי חוק שירות ביטחון, בנות חרדיות מצהירות על דתיותן ואינן נדרשות לשירות הצבאי וכתוצאה מהתנגדות הרבנים החרדיים, גם אינן משרתות בשירות הלאומי, בנות הציונות הדתית לאורך השנים הלכו ברוחן לשירות לאומי ומיעוט קטן התגייס לצבא.

ב. עמדת הרבנות ומועצת החמ"ד בנושא גיוס בנות לצבא

הרבנות הראשית לישראל, התנגדה מאז ומעולם לגיוס בנות לצה"ל: "הכרזת הרבנות הראשית לישראל מיום כ"א אדר א' תשי"א, בדבר תיקון חוק שירות הביטחון העומד לפני הכנסת: הננו, אחרי בירור המצב, מפרסמים דעת תורה שגיוס נשים אפילו פנויות - במסגרת צבאית באיזו צורה שהיא, אסור בהחלט!² איסור זה אושרר במועצת הרבנות הראשית מספר פעמים לאורך השנים. לאור פסקי הרבנות הראשית, ובהתאם לאוטונומיה החינוכית הנתונה לה בחוק, קבעה מועצת החמ"ד, כי מערכת החינוך הדתית תחנך את תלמידיה לשירות צבאי ואת תלמידותיה לשירות לאומי בן שנתיים.³

החמ"ד יחנך את תלמידיה לחובת שירות פעיל בצה"ל ואת תלמידותיה לשירות לאומי התנדבותי בן שנתיים. החמ"ד יעודד את הבנים להליכה לישיבות ההסדר המשלבות לימוד תורה, שירות צבאי והכשרה לתפקידי חינוך והוראה, ואת הבנות - לשירות לאומי בתחומי החינוך והסיוע בהוראה ובמסגרות המטיחות את המשך הקיום של אורח חיים דתי.

כמו כן, הרוב המוחלט בקרב רבני הציונות הדתית קובעים כי בגיוס בנות לצבא ישנן מספר בעיות ערכיות והלכתיות, וזוהי העמדה הרווחת בקרב גדולי הפוסקים. כיום ישנו זרם רבני מצומצם הטוען כי ניתן על פי ההלכה להתגייס לצה"ל, וישנה דעה כי יש בכך אף מצווה.

1 עפ"י דברי ההסבר לחוק שירות לאומי תשי"ג-1953.
2 פורסם בשבועון "פנים אל פנים". גליון 678, מיום 30.6.72, בע' 4
3 מינהל החינוך הדתי, "קווים מנחים למדיניות החינוך הממלכתי-דתית", מהדורה מעודכנת, תשס"ח.

ג. ארגון אלומה: פרופיל ודרכי פעולה

ארגון "אלומה" - למעורבות חברתית ולזהות היהודית, אשר הוקם על ידי תנועת הקיבוץ הדתי, מפעיל כמה תכניות וביניהן גם "משרתות באמונה", תכנית לליווי בנות דתיות המעוניינות להתגיייס או מתלבטות באשר לשירות צבאי או לאומי.

צילום מסך מעמוד התכנית "משרתות באמונה" באתר הארגון

הבנות מקבלות ייעוץ והכוונה מצוות שמורכב רבו ככולו מנשים דתיות ששירתו או משרתות ב'תפקידים משמעותיים' בצה"ל⁴, והתכנית כולה, שפונה כאמור גם למתלבטות, פועלת בשיתוף הדוק עם אגף כוח אדם של צה"ל.

נראה כי הייעוץ הניתן לבת המתלבטת, מכיוון מטרה ונגזר מאג'נדה ברורה המעודדת ואף מעדיפה שירות צבאי 'משמעותי' על פני שירות לאומי אזרחי. ניתן ללמוד על כך מדבריה של יפעת סלע, מנכ"לית אלומה. לדבריה "גם שם (במינהל החינוך הדתי) מקדמים בימים אלה תקנה שתביא לתמיכה כספית **במידע והכוונה** לבנות בדרך לשירות צבאי". היא סוברת כי שירות צבאי של נשים "זה להכניס משהו ליברלי לתוך הבית שלך. יש בהקשר הזה פחד במגזר ממדרון חלקלק". לדעתה עמדת הרבנים כבר אינה רלוונטית בציונות הדתית: "לצערי אין הרבה

4 עפ"י אתר "אלומה", תכנית משרתות באמונה.

רבנים בציונות הדתית שנוטים להתיר איסור של קודמיהם... אלו (הרבנים) נהיים פשוט לא רלוונטיים בהתנגדותם. הם מתרחקים מהציבור שאותו הם מובילים. עוד מעט הם יסתכלו אחורה ויגלו שאין מישהו מאחוריהם".⁵

גם הרב שלמה אבינר, שתמך בעבר באלומה, אמר בריאיון כי "הארגון נוקט עמדה מוצהרת ומגויסת למען שירות צבאי לבנות... הכיוון הוא גיוס בנות".

אלומה בשירות צה"ל

בשנים האחרונות משקיעים באגף כוח אדם של צה"ל משאבים רבים כדי להעלות את אחוזי הגיוס של הבנות הדתיות. בין השאר הוקם מדור "בת חיל" האמון על הטיפול בבנות הדתיות החל משלב הצו הראשון אל תוך הגיוס וכלה בשירות הצבאי עצמו. המדור פועל בשיתוף פעולה הדוק עם ארגון "אלומה", הנהנה מתקציבים ממשלתיים בסך עשרות מיליוני שקלים בשנה.⁶

מדי שנה עורך מדור "בת חיל" את כנס "הבת הדתייה" שנועד לבוגרות החינוך הדתי הנמצאות לקראת גיוס. בשונה מכנסי הגיוס האחרים בצה"ל, על הכנס הזה מפקדים קצינים בכירים, וזאת במטרה לוודא שהוא מתנהל בצורה מושלמת. בכנס זה משתתף גם ארגון "אלומה" ורבניו נושאים דברי חיזוק לבנות המתגייסות. על פעילותו של ארגון "אלומה" בשירות אגף כוח אדם של צה"ל, ניתן ללמוד במידה רבה מדבריהן של ראש אכ"א לשעבר ושל היוה"ל. תא"ל אורנה ברביבאי, ראש אכ"א לשעבר, אמרה בישיבת הוועדה לקידום מעמד האישה (טבת תשע"ב):

"בעיניי, העשייה של אלומה מעוררת השראה הן כראש אכ"א והן כאזרחית במדינה, במובן של יצירת אלטרנטיבה לנשים דתיות להתגייס לשירות משמעותי בהיקפים הולכים וגדלים, מתוך הבנה של רצון לקחת חלק במאמץ הלאומי לביטחון המדינה".

שנתיים מאוחר יותר התבטאה יועצת הרמטכ"ל לענייני נשים, תא"ל רחל טבת ויזל, בישיבה באותה ועדה בכנסת, כי "אלומה" הוא שותף מרכזי במאמצים של צה"ל לגייס בנות דתיות. זאת מאחר שצה"ל אינו מורשה להיכנס למוסדות החינוך של החמ"ד, בהתאם לעמדה החינוכית שלו המתנגדת לגיוס בנות לצבא:

"באופן עקרוני אנחנו לא נכנסים למוסדות החמ"ד. השותפים שלנו המרכזיים הם אלומה שנמצאים כאן ועושים את עבודת הקודש, והם מול האוכלוסייה הזאת על מנת לחשוף אותה".

גם רס"ן רוית נוי, ראש מדור "בת חיל", מתארת בריאיון שנערך עמה בשנת 2011 את השליחות שעושה עבורם ארגון "אלומה" בתוך מוסדות החמ"ד:

הפעילות (של המדור) נעשית בשיתוף עם עמותת "אלומה", נושאת דגל ההכנה לצה"ל בקרב הבנות הדתיות. העמותה היא בעצם הקשר בין המדור ובין החברה, בתי הספר והבנות עצמן, כיוון שלדברי נוי "אני לא נכנסת לבית ספר, אלא אם כן הוזמנתי".⁷

⁵ <https://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1001156219>

⁶ מתוך דוח כספי מבוקר לשנת 2014 שמוצג באתר "אלומה"

⁷ מתוך "אשת חיל: המדריך המלא למתגייסת הדתייה", אתר פד"ם

ד. המטרה: הכרה וכניסה למערכת החמ"ד

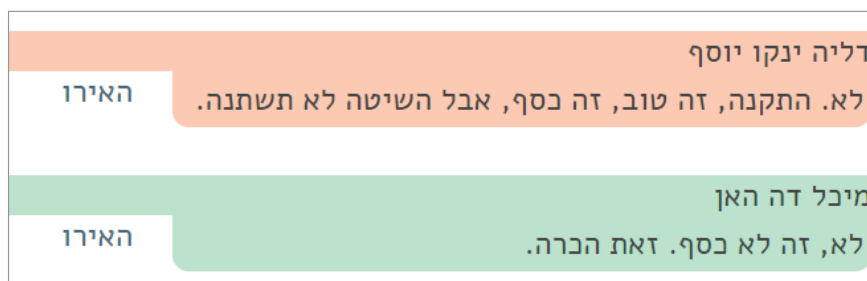
סוגיה נוספת בהקשר לפעילותו של ארגון "אלומה" היא היחס בינו לבין מוסדות החמ"ד. כאמור, עמדת החמ"ד היא לעודד בנות להתנדב לשירות לאומי של שנה או שנתיים ולא לשירות צבאי, בהתאם להוראת הרבנות הראשית. "אלומה" מנהל מאבק מתמשך במטרה שהמוסדות הדתיים יאפשרו לו להיכנס אליהם באופן רשמי ולקיים פעולות הסברה לבנות, לקראת גיוס אפשרי לצה"ל. בדיון בוועדה לקידום מעמד האישה בכנסת (מתאריך 28.5.14) הודתה סגנית ראש מינהל החינוך הדתי, מיכל דה-האן, כי המגמה המסתמנת בחמ"ד ביחס ל"אלומה" היא של הכרה רשמית בארגון. דה-האן ציינה כי מתקיימות ישיבות עם מנהלי החמ"ד בנושא, ושנבנית תקנה תקציבית שתיתן מענה בתוך מוסדות החמ"ד לבנות המבקשות להתגייס.

צילום מסך מפרוטוקול הוועדה באתר כנסת פתוחה⁸

דה-האן הדגישה כי בפני הבנות מוצגת גם האפשרות של שירות צבאי: "כאשר אנחנו עשינו השנה מפגשים של מנהלים, הנושא של הצבא באמצעות 'אלומה' עלה בכל אחד מהמפגשים. **אנחנו חשפנו את הבנות בתוכניות העבודה שלנו, בהן אנחנו מתחילים בכיתה י' לדבר על שירות משמעותי, ולא משנה אם הוא שירות לאומי או שירות צבאי.**"

בהמשך הדיון טענה ראש היחידה להכנה לצה"ל וגדנ"ע במשרד הביטחון, דליה ינקו יוסף, שהתקנה היא רק כסף אבל השיטה לא תשתנה. דה-האן השיבה לה חד משמעית כי לתקציב שיוענק לנושא יש **מבחינת החמ"ד משמעות מעבר לכסף, זאת הכרה.**

צילום מסך מפרוטוקול הוועדה באתר כנסת פתוחה¹⁰

ה. פרסום מבחני התמיכה, ההתנגדות ובה"צ

בהמשך לכיוון האמור, פרסם משרד החינוך בראשות השר בנט את מבחני התמיכה החדשים. במבחני התמיכה אמנם נכתב בצורה מודגשת כי אין מטרת הפעילות לעודד גיוס בנות לצה"ל, אולם בפועל, הקריטריונים השונים מותאמים למידותיו של ארגון "אלומה", שפעילותו ללא ספק מעודדת גיוס בנות דתיות לצה"ל ומנסה ליצור שינוי תודעתי ומעשי ביחס לשירות בנות דתיות בצה"ל.

המינהל לחינוך דתי

תקנה תקציבית: XX-XX-XX-XX

1. מטרת התמיכה:

תמיכה בפעילות לא פורמלית, המכוונת להעניק מידע הכוונה וליווי לתלמידות החינוך הדתי, בנוגע לאפשרויות השירות הסדיר בצה"ל, והכוונה למסגרות לימוד שהן מכוונות קדם צבאיות לשרות צבאי לבנות דתיות, במקביל לאפשרויות הקיימות במסגרת השרות הלאומי, שהוא דרך המלך לשירות נשים דתיות בישראל. הפעילות מיועדת ללוות תלמידות אשר בחרו, בשונה מהמקובל במוסדות החמ"ד, לשרת בצה"ל, ולא במסגרת שירות לאומי. **התמיכה איננה מיועדת לעידוד לגיוס לצה"ל של בנות, או לגופים המעודדים בכל דרך גיוס לצה"ל ע"י בנות.**

לאחר פרסום הקול הקורא של משרד החינוך, פנתה המחלקה המשפטית של ארגון "חותם" לשר בנט וטענה בפניו כי התקנה מנוגדת לעמדת מועצת החמ"ד, שהינה בעלת אוטונומיה חינוכית על פי חוק. למעשה, התקנה מביאה לפגיעה ולכרסום באופיו ובמעמדו של החינוך הדתי וכן לפגיעה ולכרסום בדרכו ובמשנתו החינוכית של מנהל החינוך הדתי, לפיה דרך המלך לשירות הבנות הדתיות היא במסגרת השירות הלאומי.

עוד נטען במכתב כי לא יעלה על הדעת שיינתן תקצוב לגופים המקיימים פעילות במסגרת מוסד חינוכי דתי הנתון לפיקוח פדגוגי של המנהל לחינוך דתי, כאשר מטרתם המוצהרת של גורמים אלה, הינה לפעול בניגוד גמור לעמדת מנהל החינוך הדתי.⁹

לאחר שליחת המכתב, הוסר הקול הקורא מאתר משרד החינוך. אולם אז הוגשה עתירה לבג"צ בדרישה לאלץ את משרד החינוך לשנות את מבחני התמיכה הקיימים, כך שיאפשרו תמיכה שוויונית בפעילות הכוונה לצה"ל גם בקרב תלמידות החמ"ד.¹⁰

9 לעיון במכתב המלא של חותם לחצו כאן
10 בג"צ 7204/16 אמנון לורך נ. משרד החינוך

חתימה / תאריך / מס' (10)
 משרד המשפטים, רחוב צלאח א-דין 29, ירושלים 91010
 טל: 02-6466590/1, פקס: 02-6467011

המשיבים

עתירה למתן צו על תנאי

בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת ליתן צו על תנאי, המורה למשיבים לבוא וליתן טעם:
 א. מדוע לא יורה בית המשפט הנכבד כי על המשיבים לקבוע מבחנים לתמיכה כספית בפעילויות הכנה לא פורמאליות לשירות צבאי ולאומי לאוכלוסיות שאינן נמנות על החינוך הממלכתי הדתי ולתקצבם באופן שיוויוני.
 ב. מדוע לא יורה בית המשפט הנכבד כי יש לשנות את תקנה תקציבית מס' 20-46-02-14 שפרסם משרד החינוך (להלן - "התקנה התקציבית") המתייחסת לתמיכה בפעילות לא פורמאלית לחינוך זהותם הדתית של תלמידי החינוך הממלכתי-דתי לקראת שירות צבאי לבנים ושירות לאומי לבנות - כך שתתייחס גם לתמיכה להכנה לשירות צבאי לבנות בתנאים שיאפשרו את מימוש התמיכה הלכה למעשה.

הגשת העתירה גררה פרסום מחדש של מבחני התמיכה באתר משרד החינוך. בעקבות הפרסום המחודש וכיוון שלא נתקבלה תשובה למכתב הראשון ממשרד החינוך, נשלח מכתב שני מארגון "חותם" המפרט את הבעייתיות בקול הקורא ומציג חשש לחוסר תקינות. כפי שמפורט במכתב, עולה חשש כבד כי תנאי הסף שפורסמו מותאמים במיוחד לארגון "אלומה" תוך פגיעה חמורה בעיקרון השוויון. זאת ועוד, ארגון זה, למרות טענות חוזרות ונשנות מצד מנהליו כי הוא אינו מעודד בנות להתגייס לצה"ל, פועל באופן מוצהר במטרה ליצור 'שינוי תודעתי ביחס לשירות נשים דתיות בצה"ל'. כמו כן, נציגי צה"ל העידו לא פעם, כי הארגון מסייע להם באופן פעיל במהלך שנועד להגדיל את אחוז הבנות הדתיות שמתגייסות לשירות צבאי.¹¹ ממשרד החינוך לא התקבלה תגובה. לאחר כשלושה חודשים נשלח מכתב שלישי אל שר החינוך, שנותר אף הוא ללא מענה. במכתב פורטו השינויים הנדרשים בתקנה, על מנת שזו לא תוביל לעידוד בנות להתגייס לצבא, בניגוד לעמדת החמ"ד. בנוסף, הודגש שוב שתנאי הסף "נתפרו" במיוחד עבור "אלומה". גם מכתב זה נותר ללא מענה.

1. תשובת משרד החינוך לבג"צ

משרד החינוך השיב לבג"צ כי הוא מחויב להחלטת מועצת החמ"ד, שהיא בעלת אוטונומיה בתוקף החוק, וכי "אין להלום מצב דברים בו החמ"ד יידרש לתמוך בפעולות חינוכיות העומדות בניגוד לתפיסתו הדתית-חינוכית..."¹² כאמור, עמדת החמ"ד שהובאה בתשובתו של משרד החינוך, היא בהתאם לפסקי הרבנות הראשית ולחוק השירות הפוטר את האישה הדתיה משירות צבאי, ולפיה בנות דתיות ילכו לשירות לאומי בן שנתיים.

עם זאת, בהמשך התשובה כתב משרד החינוך כי הוא אמנם לא ישנה את מבחני התמיכה הקיימים, אבל בימים אלו עומלים במשרד על תקנה תקציבית חדשה (הקול הקורא שבו אנו עוסקים) שתיתן מענה לפעילות הכוונה לתלמידות החינוך הדתי, בנוגע לאפשרויות שירות בצה"ל.

11 לעיון במכתב השני של חותם לחצו כאן
 12 מתוך תגובת המשיבים לעתירה בג"צ 7204/16

נראה כי בתשובתו לבג"צ נקט משרד החינוך מחד באמירות ברורות בהם הוא גיבה את עמדת החמ"ד הדוגלת בהכוונת הבנות לשירות לאומי ולא לצבא, אך מאידך הצהיר כי בכוונתו לתקצב ולהכניס למוסדות החינוך הדתיים את הארגונים שמעוניינים לקדם שינוי תודעתי בנושא. ארגון "חותם" יצא בקריאה נוספת למשרד החינוך לכבד את מדיניות החמ"ד ולא לכפות על האולפנות ומוסדות החינוך הדתי תכנים ומסרים הסותרים את תפיסת עולמם.

עמדת החמ"ד בעקבות התקנה התקציבית החדשה

בעקבות התקנה החדשה שפרסם משרד החינוך נערך ב"רשת מורשת" ריאיון עם הרב אבי גיסר, יו"ר מועצת החמ"ד. הרב גיסר טען כי המענה לטענה שאי אפשר לתקצב רק את העמותות שפועלות בקרב הבנים לקראת גיוס ולא לתקצב במקביל פעילות דומה בקרב הבנות, הוא "שחייבים אכן להפריד בין התקנה שמכוונת ומעצימה בנים לשירות צבאי לבין התקנה שמדריכה ונותנת מידע - **לא מכוונת, לא יוצרת מוטיבציה, לא נכנסת לבתי הספר, אלא נותנת מידע לבנות שפונות לשם שירות צבאי**, כדי לקבל מהן את המידע הנכון והמועיל לבת הדתית. פה היה צריך להפריד את התקנות זו מזו... אנחנו מפרסמים תקנה לתת מידע לבנות שרוצות להתגייס... על מנת שלא ייקחו חלק בתקנה הוותיקה של כוונה או הכוונת בנים לצה"ל... **זה לא גושפנקא לגיוס בנות זה גושפנקא לקבלת מידע לבנות שהחליטו**. 'אלומה' אולי יש לה את האינטרס ואג'נדה שלה ועל זה אני לא חולק עליך, אבל 'אלומה' לא מקבלת מהחמ"ד גושפנקא אלא להפך..." לעומת דברי ההרגעה של הרב גיסר, עלה חשש כבד כי התקנה המדוברת תהווה שער כניסה למוסדות החמ"ד עבור עמותות המעודדות גיוס בנות, כגון 'אלומה'.

דיון בבג"ץ בעקבות פרסום התקנה התקציבית

בעקבות כתיבת מבחני התמיכה על ידי משרד החינוך הגישו העותרים הסתייגות לבג"ץ, בטענה שבגילאי התיכון נערות רבות מתלבטות לגבי שירותן, ועל כן אין היגיון בהגבלת הפעילות רק בקרב בנות שכבר בחרו בשירות הצבאי. בעקבות כך הם ביקשו לשנות את התקנה כולה בדיון שהתקיים בבג"ץ במעמד שני הצדדים בעקבות הגשת ההסתייגות נקבע כי משרד החינוך יתייחס לנקודה זו, ותילקח בחשבון אפשרות לשינוי בתקנה כך שתכלול גם בנות שטרם החליטו אם להתנדב לשירות לאומי או להתגייס, כשבג"ץ נותן פרשנות חדשה לעמדת החמ"ד: "הנוסח הקיים דורש מן הבנות להתחייב למסלול בשלב מוקדם יחסית במהלך הלימודים, ולא ברור אם גישה זו אכן תואמת את ההשקפה של החינוך הדתי, כפי שהוצגה". משמעות הדברים היא, כי בחסות בית המשפט, **יש מגמה לשינוי של התקנה, באופן שלא תהיה תואמת כלל את השקפת החמ"ד ולא תדמה לה**. תגובת המדינה לא אחרה לבוא, ולפיה תשונה התקנה, **כך שהארגונים יוכלו לפעול בבתי ספר גם בקרב מי שעדיין מתלבטות לגבי שירותן**, וזאת בניגוד גמור לעמדת מועצת החמ"ד. היות ולא מדובר כבתקנה המקורית על קבוצת מיעוט מובחנת אשר החליטה על גיוס, אלא על כל מי שעבר עליה אחוז כלשהו של התלבטות באשר להמשך דרכה לאחר גמר לימודי התיכון, משמעות הדברים ברורה - **אותם ארגונים עומדים לפעול בקרב כלל בנות החמ"ד**. החששות התממשו באופן מלא ואף למעלה מכך.

ז. סיכום

"חינוך ממלכתי דתי פירושו - חינוך ממלכתי, אלא שמוסדותיו הם דתיים לפי אורח חייהם, תכנית לימודיהם, מוריהם ומפקחיהם, ובהם מחנכים לחיי תורה ומצוות על פי המסורת הדתית וברוח הציונות הדתית".¹³

על מנת שלא לרוקן מתוכן את מהות החמ"ד, יש לאפשר עצמאות מלאה לקביעות מועצת החמ"ד, הנובעים מערכי הציונות הדתית. ניסיונות להוליך את מערכת החינוך הדתית בניגוד לתפיסותיה, פוגעים בערכים החשובים לציבור הדתי לאומי, בערכי היסוד של החינוך הממלכתי דתי. יש להמשיך ולאפשר לחמ"ד ללכת לאור תורת ישראל ורבני הציונות הדתית ולמנוע עידוד של בנות דתיות להתגייס לצבא, בהתאם לעמדת הרבנות הראשית.

צה"ל ו"אלומה" פועלים רבות בשנים האחרונות כדי להעלות את אחוזי המתגייסות מקרב הציונות הדתית, תוך רמיסת ערכי הציונות הדתית ובאמצעות קמפיינים מתוזמנים ולא נכונים. יש להמשיך ולמנוע מארגונים כדוגמת "אלומה" ומגופים אחרים להיכנס למוסדות החמ"ד ולהשפיע על בנות דתיות להתגייס לצבא.

שר החינוך וראשי החמ"ד - אל תיתנו יד לפעילות המנוגדת לתפיסת הציונות הדתית, אל תתקצבו פעילות המעודדת בנות דתיות לשרת בצה"ל, אל תאפשרו את כניסתם למוסדות החינוך הדתי.

למידע נוסף עקבו אחרינו בפייסבוק:

חותרם - יהדות על סדר היום

13 חוק חינוך ממלכתי תשי"ג-1953

